

Pokud péči o stárnoucí populaci necháme na rodinách, čekají nás ekonomické problémy, varuje Horecký

🕒 3. říjen 2025

Chyba systému

Českou republiku čeká výrazné stárnutí populace. Do poloviny století by měl počet obyvatel nad 65 let vzrůst až na 3,1 milionu, tedy o milion více než dnes. „Zvýšení naděje na dožití a delší život v zaopatřenosti, kdy člověk nemusí existenciálně řešit, jestli bude chodit do práce, tak to je dobrá zpráva. Ale místo oslavování si většina států stěžuje, že je to fiskální potíž a bude to stát víc a víc,“ přibližuje Jiří Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb.

Moderátor: Jan Pokorný

Hosté: Apolena Rychlíková, David Klimeš a Jiří Horecký

Editorka: Iva Vokurková

Zvukový obal: Jonatán Vidlák

Grafika: František Novotný

Kreativní producent: Lukáš Sapík

„Krise, které zažíváme, nejsou důsledkem stárnutí populace, ale specifických politických rozhodnutí a preferencí. A nejvíce si stěžují státy, které mají nejvyšší příjmy,“ podotýká.

Proti zvyšování důchodového věku politici často argumentují tím, že věk dožití ve zdraví roste pomalejším tempem než věk dožití. Horecký ale upozorňuje na to, že jde o velmi subjektivní ukazatel.

„Zjišťuje se tak, že se dotyčného zeptají, zda se cítí zdravě. A on může říct, že ne, aniž k tomu má objektivní důvody. Kdybychom podobně měřili úroveň chudoby, tak zjistíme, že 95 procent seniorů je chudých,“ uvádí.

Horecký zdůrazňuje, že na demografický vývoj se stát může připravit, ovšem nedaří se mu to ani v případě dětí a mladých z hlediska kapacit školek a škol.

Pertold: Populistické sliby o důchodech jsou drzost. Populace stárne, vysoká porodnost je utopie

„Pokud by se někdy stalo, že prvňák nebude mít kam nastoupit do školy, nebo se někde nezvládla operace, protože chyběl lékař, tak ten politik končí. Ale když někdo nedosáhne na pečovatelskou službu, asistenta nebo domov pro seniory, nestane se nic,“ srovnává.

V těchto případech se totiž vychází z toho, že rodina dotyčného nenechá na holičkách. „Ale pokud bříme péče, které bude nejhorší okolo roku 2035, necháme na rodinách, budeme mít jako společnost hospodářské problémy. Říká se, že rodinná péče je nejlevnější, ale v určitý moment je to naopak nejdražší varianta,“ doplňuje.

Pečující člověk vypadává z trhu práce, na který se poté obtížně vrací, má nižší důchod a zdravotní problémy. Za ideální variantu proto považuje propojení neformální a profesionální péče.

Revoluce se blíží

„Nečeká nás nic menšího než revoluce. Vlády se snaží o kroky dobrý směrem, zvýšil se příspěvek na péči, bude se schvalovat Národní strategie sociálních služeb. Přesto to nestačí. I kdybychom vybudovali lůžkové kapacity a poskytovali více terénních služeb, tak to stejně bude na těch rodinách,“ míní komentátor David Klimeš.

Mluvit o umírání bývá pro pacienty a jejich rodiny těžší než samotný konec, říká paliativní lékařka

Ve 30. letech se nám prý vrátí to, jak jsme o našich rodinách uvažovali v 90. letech. „Na částečné úvazky budeme nepochybně pracovat i v 67, ať už to zdravotní péče zvládne, nebo ne. Poměr ekonomicky aktivních vůči neaktivním klesne pod dvě, a to nikdo není schopen uplatit ze svého sociálního a zdravotního pojištění,“ pokračuje.

V oblasti migrace už proto nepůjde o to, zda migrace ano, nebo ne, ale zda dokážeme přilákat migranty, kteří budou pro stát efektivní. „V nedávné době trh práce nasál 300 tisíc ukrajinských běženců a nezaměstnanost se ani nehnu. A dělají všechny ty služby, které nechceme dělat. Takže jestli do té skládačky nezapojíme řízenou migraci, tak 30. léta nepřežijeme,“ dodává komentátor.

„Základní problém je, že pečující práce je v Česku strašně málo ohodnocená. Když se podíváme na příhraniční oblasti, tak odtud pečovatelky jezdí za prací do Německa a Rakouska, kde mají dvou až trojnásobně vyšší mzdu,“ namítá novinářka Apolena Rychlíková.

IROZHLAS

Stále více lidí si bere reverzní hypotéky, lákají hlavně seniory. Experti ale varují před vysokými úroky

Tito lidé pak chybí u nás a do pečujících profesí přicházejí lidé bez jakékoli kvalifikace a psychického i fyzického vybavení. Výsledkem může být nedostatečná péče nebo i týrání.

„Alfa a omega je nastavit férově mzdy. Přece se musíme shodnout, že toto je pro společnost naprosto krucální věc. Momentálně se to ale neděje,“ soudí.

Podle Horeckého je nedostatek personálů problémem po celém světě, a to právě kvůli nízkému ohodnocení a atraktivitě. Zatím prý ale ani nehrozí, že by pečující nahradili roboti – vyžadují totiž supervizi a ve výsledku nic neušetří.

„Jsou zde věci jako sprchující křeslo pro hygienu bez přítomnosti zaměstnance, chytrá monitorovací zařízení nebo umělá inteligence, která se seniorem probere, jestli si vzal prášky, nebo si s ním popovídá o jeho životě, protože má nahranou jeho biografii. Ale má to etická dilemata, protože to také umí odeslat svodku příbuzným,“ dodává prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb.

Poslechněte si celý politický podcast Chyba systému. Najdete ho na webu Českého rozhlasu Plus, v aplikaci mujRozhlas a v dalších podcastových aplikacích. Ve vysílání Plusu v sobotu 4. října po 11. hodině a v neděli 5. října po 15:30.

autoři: [Jan Pokorný](#), [ert](#)

SDÍLET

Všechny díly pořadu na mujRozhlas >

